

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Anayasa'nın 87. maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri belirtilirken bütçe yasa tasarısını görüşmek ve kabul etmek dışında diğer yasaları koymak, değiştirmek ve kaldırmak biçiminde bir ayırım yapılmıştır. Bütçe yasalarını öteki yasalardan ayrı tutan bu Anayasa ilkesi karşısında, herhangi bir yasa ile düzenlenmesi gereken bir kanunun bütçe yasası ile düzenlenmesine veya herhangi bir yasada yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesine ve kaldırılmasına olanak yoktur.

Anayasa'nın 88. ve 89. maddelerinde yasa tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce görüşülmesi usul ve esasları ile yayımlanması düzenlenirken, bütçe yasa tasarılarının görüşülme ve esasları 162. maddede ayrıca belirtilmiştir. Bütçe yasa tasarılarının görüşülmesinde ayrı bir yöntem kabul edilmiştir. Anayasa'nın 89. maddesinde, Cumhurbaşkanı'na bütçe yasalarını bir daha görüşülmek üzere geri gönderme yetkisi tanımazken, 163. maddesinde de, bütçelerde değişiklik yapılabilmesi esasları ayrıca düzenlenmiştir.

Anayasa'da birbirinden tamamen ayrı ve değişik biçimde düzenlenen bu iki yasalaştırma yönteminin doğal sonucu olarak birinin konusuna giren bir işin, ötekiyle ilgili yöntemin uygulanması ile düzenlenmesi, değiştirilmesi ve kaldırılması olanaksızdır.

Anayasa'nın 161. maddesinin son fıkrasında; “Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz” denilmektedir. Bu hüküm karşısında mevcut yasaların hükümlerini açıkça veya dolaylı değiştiren veya kaldıran hükümler getirmesine olanak görülmeyen bütçe yasalarına ancak bütçeyi açıklayıcı, uygulanmasını kolaylaştırıcı nitelikte düzenlemeler konulabilir.

Başka bir deyişle bütçe yasaları, yasa konusu olabilecek kurallar içeremez. Gelir ya da giderle ilgili bir konuyu olağan bir yasa yerine bütçe yasası ile düzenlemek Anayasa'nın 88. ve 89. maddelerini bu tür yasalar bakımından uygulanamaz duruma düşürür.

Anayasa'nın 161. ve 162. maddelerinin getiriliş amacı, bütçe yasalarında yıllık bütçe kavramı dışındaki konulara yer vermemek, böylece bütçe yasalarını ilgisiz kurallardan uzak tutarak kendi yapısı içinde bütünleştirmektir.

2004 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 29. maddesinin (b) bendi ise, Anayasa'nın 87. maddesinde öngörülen kurala göre ayrı yasa konusu olabilecek T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü mülkiyetindeki işletmecilik fazlası taşınmazların satış veya devrine olanak tanımaktadır. Böylece, bütçe yasası dışında ayrı yasa konusu olabilecek bir satış veya devir yetkisi, bütçe yasası ile tanınarak Anayasa'nın 87. maddesinde öngörülen ayırım gözardı edilmiş, 88. ve 89. maddeleri işlemez duruma getirilerek, 161. ve 162. maddesinde öngörülen bütçe kurallarına da aykırı düzenleme yapılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2004 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 29 uncu maddesinin “b” bendinin Anayasa'nın 87, 88, 161 ve 162. maddelerine aykırı olduğu kanısına varıldığından

Esas Sayısı : 2005/125

Karar Sayısı : 2005/74

anılan hükmün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, ... oybirliği ile karar verildi.””